

Brussel, 20 mei 2025
(OR. en)

8690/25

MOG 42
YEMEN 2
CFSP/PESC 666
COPS 197

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	20 mei 2025
aan:	de delegaties
Betreft:	Conclusies van de Raad over Jemen

Voor de delegaties gaan hierbij de conclusies van de Raad over Jemen, die de Raad Buitenlandse Zaken tijdens zijn zitting van 20 mei 2025 heeft goedgekeurd.

CONCLUSIES VAN DE RAAD OVER JEMEN

1. Herinnerend aan haar vorige Raadsconclusies over Jemen van december 2022 en haar toezegging om de bevolking van Jemen te ondersteunen, spreekt de EU haar diepe bezorgdheid uit over de ernstig verslechterde veiligheid in Jemen en roept zij alle partijen op hun verplichtingen uit hoofde van het internationale recht, met inbegrip van het internationaal humanitair recht, na te leven. De EU veroordeelt met klem de bedreigingen en willekeurige aanvallen van de Houthis die gericht zijn tegen de internationale zeevaart in de Rode Zee en de Golf van Aden, en tegen Israël. Deze aanvallen vormen een rechtstreekse bedreiging voor de regionale vrede en stabiliteit, de wereldhandel en de vrije scheepvaart als mondiaal openbaar goed, en de reeds nijpende humanitaire situatie in Jemen. Na tien jaar conflict in Jemen lijkt het door de VN-bemiddelde bestand brozer dan ooit en blijft het risico van verdere escalatie in eigen land en in de regio hoog. In het klimaat gecreëerd door de aanvallen van de Houthis zijn de door de VN geleide vredesinspanningen vastgelopen en nemen wapenproliferatie en terroristische dreigingen in Jemen en in de regio toe. Tegelijkertijd blijft de humanitaire situatie in het land op onrustwekkende wijze verslechteren en worden er nog steeds ernstige mensenrechtenschendingen geregistreerd. Op dit kritieke moment moet worden vermeden dat de oorlog weer in alle hevigheid losbarst. Dat zou niet alleen rampzalig zijn voor de Jemenitische bevolking, maar kan ook negatieve overloopeffecten hebben voor de ruimere regio en voor de maritieme veiligheid en de vrijheid van scheepvaart in de Rode Zee. Tegelijkertijd wordt de situatie in Jemen sterk beïnvloed door de regionale dynamiek.
2. In het licht van deze zorgwekkende ontwikkelingen en tegen de achtergrond van het toenemende risico dat de binnenlandse gevechten weer opvlammen, roept de EU op tot een nieuwe impuls voor de vredesinspanningen in Jemen. De EU herhaalt haar krachtige steun voor de bemiddeling en regionale initiatieven van de VN die gericht zijn op een duurzaam staakt-het-vuren in Jemen, het einde van de aanvallen in de Rode Zee en tegen Israël en een terugkeer van de partijen naar zinvolle onderhandelingen over een inclusieve politieke oplossing die een antwoord biedt op de politieke, economische en veiligheidsaspecten van het conflict. Vrede en stabiliteit in Jemen zijn ook onontbeerlijk voor de veiligheid in de Golfregio en op de Rode Zee en daarom blijft regionale betrokkenheid enorm belangrijk. De EU zet zich in voor de eenheid, soevereiniteit, onafhankelijkheid en territoriale integriteit van Jemen en zal de speciale gezant van de VN voor Jemen en zijn team krachtig blijven steunen met diplomatieke middelen en door zowel Track I- als Track II-initiatieven te faciliteren en te financieren. De EU prijst de aanhoudende inspanningen van regionale actoren om de weg te effenen voor een politieke regeling en duurzame vrede in het land. De EU is bereid directer

betrokken te zijn bij de pogingen om de verschillende partijen weer rond de tafel te krijgen om tot een inclusieve politieke regeling te komen.

3. De EU erkent dat de Jemenitische regering bereid is haar verantwoordelijkheid op te nemen en het heft in eigen hand te nemen. De EU zal de Jemenitische regering en de Presidentiële Raad (*Presidential Leadership Council* – PLC) blijven steunen bij hun inspanningen om vooruitgang te boeken met hervormingen en goed bestuur, met name via het alomvattend hervormingsplan van de regering, en onderstreept dat het daarbij van essentieel belang is de eenheid te bewaren en haar aanwezigheid in de tijdelijke hoofdstad Aden te handhaven. De EU zal ook de Commissie voor overleg en verzoening (*Consultation and Reconciliation Commission* – CRC) blijven steunen als het belangrijkste platform voor institutionele dialoog tussen de politieke partijen in Jemen. De EU dringt er bij de Jemenitische regering en de PLC op aan om de interne eenheid te versterken. Ook moeten zij de Jemenitische bevolking een betere toegang geven tot basisdiensten en -rechten, wat twee essentiële factoren zijn van politieke en economische stabiliteit in Jemen. De EU is eveneens bereid de inspanningen ter ondersteuning van het Jemenitische maatschappelijk middenveld op te voeren.
4. In een bredere context herinnert de EU aan het feit dat Jemen in de Algemene Vergadering van de VN mee heeft gestemd met de veroordeling van Ruslands agressie tegen Oekraïne, en roept zij Jemen op de territoriale integriteit van Oekraïne, de bescherming van de internationale op regels gebaseerde orde, en het doel van een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne te blijven steunen, in overeenstemming met de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties.
5. De EU is diepbezorgd over de verslechtering van de economische situatie in Jemen, die wordt gekenmerkt door een hoge inflatie, een gestage valutadepreciatie en een alarmerende bankencrisis. De EU is bereid de Jemenitische overheid te steunen bij de ontwikkeling van een eengemaakt, inclusief, duurzaam en economisch gezond bestuur teneinde corruptie te bestrijden, verantwoordingsplicht te vergroten, de inning van inkomsten te verbeteren, de hereniging van het bankwezen te bevorderen en humanitaire risico's te beperken. Daartoe roept de EU de internationale gemeenschap, met name VN-agentschappen, internationale financiële instellingen en donoren, op hun inzet ter plaatse te coördineren om te voorkomen dat de situatie verder verslechtert en dat de Jemenitische overheidsinstellingen het risico lopen op instorting.
6. In dit verband zal de EU steun blijven verlenen voor een goed bestuur van de Jemenitische overheid. De EU steunt de eenmaking en de functionaliteit van de veiligheidssector van de overheid, in het bijzonder met betrekking tot de hervorming van de civiele veiligheidssector en de opbouw van capaciteit. In dit verband heeft de EU haar steun aan de Jemenitische

kustwacht reeds opgevoerd en is zij bereid samen met internationale partners verdere inspanningen te leveren om de patrouillecapaciteit van de kustwacht en hun vermogen om de vrijheid van scheepvaart te waarborgen, te versterken.

7. De EU is ernstig bezorgd over de voortdurende verslechtering van de humanitaire situatie in Jemen: 19,5 miljoen mensen (60 % van de bevolking) hebben humanitaire hulp en bescherming nodig – vooral vrouwen en meisjes zijn hiervan afhankelijk en minstens 9,6 miljoen van hen hebben dringend levensreddende hulp nodig –, 17,1 miljoen mensen leven in acute voedselonzeekerheid, meer dan 4,8 miljoen mensen zijn intern ontheemd, 6 miljoen vrouwen en meisjes lopen een verhoogd risico op misbruik en uitbuiting, 2,3 miljoen kinderen zijn acuut ondervoed en 35 % van de wereldwijde gevallen van cholera doet zich voor in Jemen. De onophoudelijke militaire escalatie, de steeds slechtere operationele omgeving en de aanhoudende belemmering van onpartijdige humanitaire hulp in heel Jemen, waaronder de willekeurige opsluitingen door de Houthi's, zijn funest voor de internationale inspanningen om de Jemenitische bevolking te helpen, en daarbovenop is de internationale financiering in ongekende mate geslonken. De EU en haar lidstaten veroordelen met klem dat de Houthi's lokaal personeel van VN-agentschappen, ngo's en diplomatieke missies naar willekeur in detentie plaatsen, en zij herhalen hun dringende oproep om hen onmiddellijk en onvoorwaardelijk vrij te laten. De EU en haar lidstaten blijven een belangrijke humanitaire actor in Jemen; sinds het uitbreken van het conflict in 2015 heeft de EU in totaal meer dan 1,6 miljard EUR aan bijstand verstrekt. Gelet op het feit dat de financiering van internationale hulp aan Jemen afneemt en de operationele omgeving steeds complexer wordt, dringt de EU erop aan dat de humanitaire hulp wordt opgeschaald. Ook verzoekt zij alle partijen om, overeenkomstig het internationaal humanitair recht en de humanitaire beginselen, de volledige en onbelemmerde humanitaire toegang te waarborgen en ervoor te zorgen dat de actoren van de nexus tussen humanitaire hulp en ontwikkelingshulp het multilaterale responskader herzien en ondersteunen en hun steun voor lokaal geleid humanitair optreden opvoeren. De voedselonzeekerheid is acuut. Zonder voldoende steun zullen naar schatting nog eens zes miljoen mensen in een noodsituatie op het gebied van voedselonzeekerheid belanden. De EU steunt de absoluut noodzakelijke beslissing van de VN om prioriteit te geven aan levensreddende humanitaire programma's in de zwaarst getroffen regio's, en roept donoren ertoe op een gezamenlijke en principiële inzet te handhaven teneinde de humanitaire ruimte te beschermen en een humanitaire ramp af te wenden.

8. De EU en haar lidstaten zijn vastbesloten om, waar mogelijk, de ontwikkelingshulp aan Jemen in het kader van een Team Europa-aanpak vastberaden voort te zetten met als doel de levensomstandigheden van de Jemenitische bevolking te verbeteren via investeringen die gericht zijn op economisch herstel en economische hervormingen, het scheppen van banen en het versterken van de veerkracht van zowel de staat als de samenleving, onder meer op gebieden zoals voedselzekerheid, landbouw, elektriciteit en water, sanitaire voorzieningen en hygiënediensten. De EU zal blijven werken aan een betere toegang tot basisdiensten voor de Jemenitische bevolking, met bijzondere aandacht voor vrouwen en jongeren.
9. De EU zal krachtig blijven pleiten voor effectieve bescherming van de mensenrechten en eerbiediging van het internationaal humanitair recht in heel Jemen, onder meer door middel van voortdurende onafhankelijke en onpartijdige monitoring en documentatie van ernstige schendingen van de mensenrechten en het internationaal humanitair recht. De EU is bezorgd over de aanhoudende onderdrukking van het maatschappelijk middenveld en de vrouwenrechten in Jemen, met name door de Houthi's. De EU blijft ernstig bezorgd over de impact van het conflict op burgers en betreurt het hoge aantal burgerslachtoffers en aanvallen op civiele infrastructuur, ook als gevolg van de willekeurige schade door landmijnen en ontplofbare oorlogsresten. De EU dringt er tevens bij de partijen op aan kinderen te vrijwaren van rekrutering in de strijdkrachten en deelname aan de vijandelijkheden, en hen te beschermen tegen de gevolgen van die vijandelijkheden. Verantwoordingsplicht en overgangsjustitie zijn een essentieel onderdeel van het vredesproces en zowel de Jemenitische regering als de Houthi's moeten doorgaan met het vrijlaten van gevangenen.
10. De EU veroordeelt de wapenproliferatie waarvan de Houthi's en andere gewapende niet-statelijke groepen, met inbegrip van als terroristisch aangemerkte organisaties zoals Al Shabaab en Al Qaida op het Arabische Schiereiland, profiteren en die in strijd is met het internationaal recht. In dezelfde lijn veroordeelt zij de dramatische toename van de wapenhandel in heel Jemen, de Rode Zee en de Hoorn van Afrika, wat de regionale stabiliteit in gevaar brengt. De veronderstelde banden tussen de Houthi's en Al Shabaab, waarvoor georganiseerde criminele groeperingen die actief zijn in de regio als tussenpersoon fungeren, blijven de EU zorgen baren. Herinnerend aan de verplichting van alle staten om het wapenembargo uit hoofde van Resolutie 2216 (2015) van de VN-Veiligheidsraad na te leven, roept de EU derde partijen, en met name Iran, op hun steun en wapenleveringen aan de Houthi's stop te zetten en zich in te zetten voor de-escalatie. De EU zal steun blijven verlenen aan het verificatie- en inspectiemechanisme van de Verenigde Naties (UNVIM) en dringt tegelijkertijd aan op de versterking van het mandaat ervan zodat het meer invloed kan uitoefenen en efficiënter kan zijn bij de handhaving van het VN-wapenembargo (VNVR-

resolutie 2216 (2015)). De EU behoudt de mogelijkheid om op te treden tegen het destructief gedrag van de Houthi's en de levering van wapens en aanverwant materiaal aan de Houthi's, onder meer door verdere beperkende maatregelen in te stellen.

11. De EU zal haar sterke aanwezigheid in de Rode Zee handhaven en versterken via haar in februari 2024 opgestarte maritieme beveiligingsoperatie EUNAVFOR ASPIDES, die bescherming blijft bieden aan doorvarende commerciële vaartuigen. Daarnaast zal zij haar bijdrage aan het bewustzijn inzake maritieme beveiliging opvoeren en tegelijkertijd op zoek gaan naar synergieën met EUNAVFOR Atalanta. De EU blijft zich inzetten voor de ondersteuning van alle inspanningen die in overeenstemming zijn met het internationaal recht om de vrijheid van scheepvaart in de Rode Zee te waarborgen, cruciale scheepvaartroutes te beschermen en de reguliere handelsstromen via het Suezkanaal naar de Middellandse Zee te helpen herstellen, en roept alle landen in de regio op zich bij deze inspanningen aan te sluiten. De EU prijst de uitstekende resultaten van ASPIDES, die in het eerste jaar van haar mandaat meer dan 440 schepen heeft begeleid en een grote milieuramp in de Rode Zee en de kuststaten, alsook verdere verstoringen van de scheepvaartroutes in de regio heeft voorkomen. De EU roept de Houthi's ertoe op de praktijk van willekeurige detentie van koopvaardischepen en hun bemanning stop te zetten, de veiligheid van zeevarenden te waarborgen en een einde te maken aan alle acties die de internationale handel en de regionale veiligheid in het gedrang brengen.
12. De EU benadrukt het belang van nauwe coördinatie en samenwerking met internationale partners om de maritieme veiligheid in de Rode Zee te waarborgen, bredere regionale samenwerking te bevorderen en bronnen van maritieme onveiligheid te bestrijden, onder meer via de werkzaamheden van de respectieve speciale vertegenwoordigers van de EU. In dit verband zal de EU de samenwerking met regionale partners, kuststaten en gelijkgestemde partners versterken.